

PÄTEVÖITYJEN KIRJALLISUUSVAATIMUKSET

Kariologia (Päivitetty 26.1.2023)

- Meyer-Lückel H, Paris S, Ekstrand K. Caries Management - Science and Clinical Practice <http://www.thieme.com/books-main/dentistry/product/1582-caries-management-science-and-clinical-practice>
- Fejerskov, O. and Kidd, E. (eds): Dental Caries: The Disease and its Clinical Management. Third Edition. Blackwell Munksgaard Ltd, 2015.
- Therapia odontologia Helsinki: Meurman JH, Murtomaa H, Le Bell Y, Autti H. (toim.): Therapia Odontologica -Hammaslääketieteen käsikirja, 2. uudistettu laitos, Academica-Kustannus Oy: Hollola, 2008.
- Käypä hoito-suositus "Karies (hallinta) 2020 (<https://www.kaypahoito.fi/hoi50127>).

Endodontia (Päivitetty 26.1.2023)

- Haapasalo M, Kotiranta A, Sirén E, Haapasalo H, Endal U. Käytännön juurihoito. 2.painos, 2009.
- Käypä Hoito -Suositus "Hammasperäiset äkilliset infektiot ja mikrobilääkkeet", 2022 (<https://www.kaypahoito.fi/hoi50090>)
- Käypä Hoito -Suositus "Hampaan juurihoito" 2022 (<https://www.kaypahoito.fi/hoi50110>)

Purentatoiminta- ja proteesioppi / Protetiikka ja purentafysiologia (Päivitetty 26.1.2023)

- JP Okeson: Management of Temporomandibular Disorders and Occlusion. Mosby
- Käypähoito: Purentaelimistön kipu ja toimintahäiriöt (TMD)
- Käypähoito: Lyhentyneen hammaskaaren hoito
- Käypähoito: Hampaan juurihoito
 - Kappale: Juurihoidetun hampaan restaurointi
- Karlsson S, Nilner K, Dahl BL: A Textbook of Fixed Prosthodontics - The Scandinavian Approach. Gothia
- Molin Thoren M, Gunne J: Textbook of Removable Prosthodontics - The Scandinavian Approach. Munksgaard 2011.

Parodontologia

- Newman, Takei, Klokkevold, Carranza: Carranza's Clinical Periodontology, 10th edition tai uudempi painos (saatavilla 11. ja 12. painokset)
- Käypähoito-suositus parodontologian osalta. <http://www.kaypahoito.fi/web/kh/suosituksset>

Suu- ja leukakirurgia (Päivitetty 26.1.2023)

- Hupp, Ellis & Tucker. Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery. 7.th Ed. 2019
- Käypä hoito – suositukset: Viisaudenhammas, Uniapnea, Hammasperäiset äkilliset infektiot ja mikrobilääkkeet, Suusyöpä ja Purentaelimistön toimintahäiriöt (TMD). www.kaypahoito.fi
- STM:n julkaisema: Kiireettömän hoidon perusteet 2019: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161496/STM_J02_Yhtenaisen%20kiireettoman%20hoidon%20perusteet.pdf?sequence=4&isAllowed=y

Suosittelavia:

- Duodecim: Lääkärin käsikirja
- Duodecim: Mikrobiologia ja infektiosairaudet I-II
- Fonseca & Walker: Oral and maxillofacial trauma. Vol. I-II (Saunders, viim. painos)
- Scully, C: Oral and Maxillofacial Medicine: The Basis of Diagnosis and Treatment. 3. ed. Churchill Livingstone 2013

Lasten hammashoito (Päivitetty 21.10.2021)

- Koch G, Poulsen S, Espelid I, Haubek D (toim.): Pediatric Dentistry: A Clinical Approach. John Wiley & Sons 2017, 3rd ed.
- Hammaslääketieteen Käypä hoito suositukset lasten hammashoitoa koskevilta osilta

Hampaiston oikomishoito (Päivitetty 21.10.2021)

- Littlewood SJ and Mitchell L: An Introduction to Orthodontics. Oxford University Press 2019, 5th ed.
- Meurman JH, Murtomaa H, LeBell Y, Autti H (toim.) Therapia Odontologica, Academica-Kustannus Oy, 2. painos, Helsinki 2008. Luku "Ortodontia"
- STM julkaisu: Yhtenäiset kiireettömän hoidon perusteet 2019, Hampaiston, kasvojen ja leukojen poikkeavuuksien oikomishoito, sivut 228-231. Luettavissa osoitteessa <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-4036-9>

Suupatologia

- Regezi, Sciubba, Jordan. Oral Pathology - Clinical pathological correlations. Saunders Elsevier 2016, 7th edition.
- <https://www.kaypahoito.fi/hoi07025#readmore>

Suurradiologia

- Whites, E.: Essentials of Dental Radiography and Radiology. Churchill Livingstone, Edinburgh, (viimeisin painos)
- suosituksena/lisälukemisena (Helsinki) Whites S.C., Pharoah M.J.: Oral Radiology: Principles and Interpretation. Mosby, Elsevier, (viimeisin painos)

Säteilyturvalainsäädäntö (päivitetty 26.1.2023)

1. OPPIKIRJAT JA OHJEET

Sanjay M. Mallya, Ernest W.N. Lam. White and Pharoah's Oral Radiology. Principles and Interpretation. Elsevier, 2019. Sivut 16-25, 26-39.

Selection Criteria for Dental Radiography. 3rd edition. Eds. K Horner, K A Eaton. FGDP.
<https://cqdent.uk/wp-content/uploads/2021/08/FGDP-SCDR-ALL-Web.pdf>

2. SÄTEILYLAKI JA ASETUKSET

Säteilylaki 859/2018

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180859>

Valtioneuvoston asetus ionisoivasta säteilystä 1034/2018

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20181034>

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ionisoivasta säteilystä 1044/2018

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20181044>

3. SÄTEILYTURVAKESKUKSEN MÄÄRÄYKSET JA OPPAAT (www.stuk.fi)

Säteilylain nojalla annetut määräykset (S-sarja)

Säteilyturvakeskuksen määräys työperäisen altistuksen selvittämisestä, arvioinnista ja seurannasta STUK S/1/2018 <https://www.stuklex.fi/fi/maarays/stuk-s-1-2018>

Säteilyturvakeskuksen määräys suunnitelmasta säteilyturvallisuuspoikkeamien varalle sekä toimista säteilyturvallisuuspoikkeamien aikana ja niiden jälkeen

STUK S/2/2018 <https://www.stuklex.fi/fi/maarays/stuk-s-2-2018>

Säteilyturvakeskuksen määräys oikeutusarvioinnista ja säteilysuojelun optimoinnista lääketieteellisessä altistuksessa
STUK S/4/2019 <https://www.stuklex.fi/maarays/stuk-s-4-2019>

Säteilyturvakeskuksen määräys säteilylähteiden käytön aikaisesta säteilyturvallisuudesta ja säteilylähteiden ja käyttötilojen poistamisesta käytöstä
STUK S/5/2019 <http://finlex.fi/viranomaiset/normi/555001/45348>

Säteilyturvakeskuksen määräys turvallisuuslupaa edellyttävästä toiminnasta
STUK S/6/2019 <http://finlex.fi/viranomaiset/normi/555001/45350>

Säteilyturvakeskuksen määräys turvallisuuslupaa edellyttävien säteilylähteiden turvajärjestelyistä
<https://finlex.fi/viranomaiset/normi/555001/46976>

STUK opastaa 9/2011. Hammasröntgentoiminnan laadunvalvonta ja kuvaushuoneen säteily suojaus
www.stuk.fi/documents/12547/718600/STUK_opastaa2011_NET_20102011.pdf/ee0cf05f-4662-4da6-b4c1-c3683e7a95c6

STUK opastaa 2015. Oikeutus säteilylle altistavissa tutkimuksissa – opas hoitaville lääkäreille
<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-309-238-9>

Suunterveyden edistäminen väestötasolla ja hallinto (Päivitetty 26.1.2023)

Terveyden edistämisen laatusuositus. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2006: 19. Ss. 11–30, 42–49, 53–56, 64–69. (löydettävissä: <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201504226805>)

Koponen P, Borodulin K, Lundqvist A, Sääksjärvi K, Koskinen S (toim.) Terveys, toimintakyky ja hyvinvointi Suomessa: FinTerveys 2017 –tutkimus, kappale 10. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Raportti 4/2018, Helsinki 2018. (löydettävissä: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-105-8>)

Karies (hallinta). Käypä hoito -suositus. Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin ja Suomen Hammaslääkäriseura Apollonia ry:n asettamatyöryhmä. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim, 2020. Saatavilla internetissä: www.kaypahoito.fi

WHO: The Ottawa Charter for Health Promotion
(löydettävissä: <https://www.who.int/healthpromotion/conferences/previous/ottawa/en/>)

Peres MA, Macpherson LMD, Weyant RJ, Daly B, Venturelli R, Mathur MR, Listl S, h, Celeste RK, Guarnizo-Herreño CC, Kearns C, Benzian H, Allison P, Watt RG. Oral diseases: a global public health challenge. Lancet 2019; 394:249-260.

Watt RG, Heilmann A, Listl S, Peres MA. London Charter on Oral Health Inequalities. J Dent Res 2016;95:245-247.

Policy solutions for oral health inequalities, Edited by Marco Peres and Richard G Watt, Adelaide, September 2017. International Center for Oral Health Inequalities Research and Policy (ICOHIRP). (löydettävissä: <http://www.icohirp.com/monographs/>)

Social inequalities in oral health: from evidence to action. Edited by Richard G Watt, Stefan Listl, Marco Peres and Anja Heilmann, 2015. International Center for Oral Health Inequalities Research and Policy (ICOHIRP). (löydettävissä: <http://www.icohirp.com/monographs/>)

Kela

- Sairaanhoidokorvaukset (löydettävissä: <https://www.kela.fi/yhteistyokumppanit-terveydenhuolto-sairaanhoidokorvaukset>)
- Hammashoidon korvaaminen (löydettävissä: <https://www.kela.fi/yhteistyokumppanit-terveydenhuolto-hammashoito>)

Kelan tilastollinen vuosikirja 2021. (löydettävissä <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022120569402>)

- Seuraavat kappaleet (ei taulukoita eikä kuvia)
 - 1 Suomen sosiaaliturva ja Kela
 - 4 Sairausvakuutusetuudet
 - 10 Perustoimeentulotuki
 - 12 Talous ja hallinto

Potilasasiakirjojen laatiminen ja käsittely. Opas terveydenhuollolle. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2012:4. Huom.! Henkilötietolaki kumottu, tilalla EU:n yleinen tietosuoja-asetus (GDPR) ja tietosuojalaki. (löydettävissä: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3337-8>)

Suomen Lääkäriliitto: Lääkärin etiikka 8. painos 2021. Painettu kirja tai verkkojulkaisu. (löydettävissä: <https://www.laakariliitto.fi/site/assets/files/29259/laakarin-etiikka-2021.pdf>), seuraavat kappaleet:

LÄÄKÄRIN ETIIKAN FILOSOFISET PERUSTEET (koko luku)

POTILAS-LÄÄKÄRISUHDE (koko luku)

LAPSET JA NUORET (vain seuraavat kappaleet):

- Lapsi ja nuori potilaana
- Lapsen kaltoinkohtelu

MIELENTERVEYS-, PÄIHDE- JA MUISTISAIRAAT POTILAAT (vain seuraavat kappaleet):

- Potilaan päihdeongelma
- Muistisairaana potilaan hoito
- Oikeudellinen toimintakyky ja edunvalvonta

HOIDON ERITYISKYSYMYKSIÄ (vain seuraavat kappaleet):

- Vaaralliset tartuntataudit
- Kehitysvammaisen potilaan hoito
- Etälääketiede

SUUN TERVEYDENHUOLLOSSA KOROSTUVIA KYSYMYKSIÄ (koko luku)

LÄÄKÄRI JA YHTEISKUNTA (koko luku)

TERVEYDEN EDISTÄMINEN JA SAIRAUKSIEN ENNALTAEHKÄISY (vain seuraavat kappaleet):

- Terveyden edistäminen ja terveysneuvonta
- Rokotusten etiikka

LÄÄKÄRI JA PROFESSIO (koko luku)

LÄÄKÄRI, POTILAS JA KOLMAS OSAPUOLI (vain seuraavat kappaleet):

- Yksityinen ja julkinen terveydenhuolto
- Lääkärin esteellisyys
- Lääkäri lausunnonantajana
- Lääkäri ja teollisuus
- Lääkäripalvelujen markkinointi
- Vakuutuslääketiede

KOULUTUS JA TUTKIMUS (koko luku)

Hammaslääkäriliiton eettiset ohjeet.

(löydettävissä: <https://www.hammaslaakariliitto.fi/fi/tyoelama/hammaslaakarini-etikka/eettiset-ohjeet#.X34ImpCP42w>)

Hammaslääkärin vala.

(löydettävissä: <https://www.hammaslaakariliitto.fi/fi/tyoelama/hammaslaakarini-etikka/eettiset-ohjeet#Hammaslääkärin%20vala>)

Lääkäriliiton ohjeet:

- Sosiaalinen media. (löydettävissä <https://www.laakariliitto.fi/laakarini-tietopankki/kuinka-toimin-laakarini/sosiaalinen-media/>)
- Sähköinen viestinvaihto potilas-lääkärisuhteessa. (löydettävissä <https://www.laakariliitto.fi/laakarini-tietopankki/kuinka-toimin-laakarini/sahkoinen-viestinvaihto-potilas-laakari-suhteessa/>)
- Lääkärintodistuksen kirjoittaminen pois lukien laajat todistukset, 3. Terveyttä, toimintakykyä ja soveltuvuutta koskevat todistukset, 4. Työkykyä koskevat todistukset. (löydettävissä: <https://www.laakariliitto.fi/laakarini-tietopankki/kuinka-toimin-laakarini/laakarintodistuksen-kirjoittaminen/>)

Lehtonen L, Lohiniva-Kerkelä M, Pahlman I. Terveys oikeus. Talentum Pro, Helsinki 2015

Luvut:

Johdanto

- 1 Julkinen terveydenhuolto (ei Mielenterveyslaki)
- 2 Yksityinen terveydenhuolto (ei Työterveyshuoltolaki)
- 3 Terveydenhuollon ammattihenkilöt
- 4 Potilaan oikeudet
- 5 Potilasasiakirjat
- 6 Salassapito- ja vaitiolovelvollisuus
- 7 Lääketieteelliset erityiskysymykset (ei Kudoslaki, Biopankkilaki, Hedelmöityshoitolaki)
- 8 Potilaan oikeusturva
- 9 Tulevaisuuden näkymiä

Lait ja asetukset (löydettävissä: <http://www.finlex.fi>, ajantasainen lainsäädäntö)

- Suomen perustuslaki (731/1999). Luku 2 Perusoikeudet.
- Terveydenhuoltolaki (1326/2010)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)
- Laki terveydenhuollon ammattihenkilöstöstä (559/1994)
- Asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä (5654/1994)
- Potilasvakuutuslaki (948/2019)
- Laki yksityisestä terveydenhuollosta (152/1990)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista (94/2022)
- Terveydensuojelulaki ja -asetus (763/1994, 1280/1994)
- Tartuntatautilaki ja -asetus (1227/2016, 146/2017)
- Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011)
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus lääkkeen määräämisestä (1088/2010)
- Tietosuojalaki (1050/2018)

EU:n yleinen tietosuojalaki (GDPR) (2016/679) (EUR-Lex). Artiklat 1-9, 12-17, 20, 24-26, 28,31, 37-39.

(löydettävissä: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A32016R0679>)

Resepti-palvelu terveydenhuollolle (löydettävissä: <https://www.kanta.fi/ammattilaiset/resepti-terveydenhuollolle>)

- Lääkkeen määrääminen

- Reseptin korjaus, lukitus ja mitätöinti
- Reseptin uudistaminen
- Resepti ulkomailla

Hallinto (päivitetty 26.1.2023)

Huom! Seuraavat kirjallisuusvaatimukset koskevat vain erillisen hallinnon tentin suorittajia, jotka ovat jo suorittaneet hyväksytysti suun terveyden edistäminen väestötasolla -kuulustelun:

Kela

- Sairaanhoidokorvaukset (löydettävissä: <https://www.kela.fi/yhteistyokumppanit-terveydenhuolto-sairaanhoidokorvaukset>)
- Hammashoidon korvaaminen (löydettävissä: <https://www.kela.fi/yhteistyokumppanit-terveydenhuolto-hammashoito>)

Kelan tilastollinen vuosikirja 2021. (löydettävissä <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022120569402>)

- Seuraavat kappaleet (ei taulukoita eikä kuvia)
 - 1 Suomen sosiaaliturva ja Kela
 - 4 Sairausvakuutusetuudet
 - 10 Perustoimeentulotuki
 - 12 Talous ja hallinto

Potilasasiakirjojen laatiminen ja käsittely. Opas terveydenhuollolle. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2012:4. Huom.! Henkilötietolaki kumottu, tilalla EU:n yleinen tietosuojasetus (GDPR) ja tietosuojalaki. (löydettävissä: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3337-8>)

Suomen Lääkäriliitto: Lääkärin etiikka 8. painos 2021. Painettu kirja tai verkkojulkaisu. (löydettävissä: <https://www.laakariliitto.fi/site/assets/files/29259/laakarin-etiikka-2021.pdf>), seuraavat kappaleet:

LÄÄKÄRIN ETIIKAN FILOSOFISET PERUSTEET (koko luku)

POTILAS-LÄÄKÄRISUHDE (koko luku)

LAPSET JA NUORET (vain seuraavat kappaleet):

- Lapsi ja nuori potilaana
- Lapsen kaltoinkohtelu

MIELENTERVEYS-, PÄIHDE- JA MUISTISAIRAAT POTILAAT (vain seuraavat kappaleet):

- Potilaan päihdeongelma
- Muistisairaahan potilaan hoito
- Oikeudellinen toimintakyky ja edunvalvonta

HOIDON ERITYISKYSYMYKSIÄ (vain seuraavat kappaleet):

- Vaaralliset tartuntataudit
- Kehitysvammaisen potilaan hoito
- Etälääketiede

SUUN TERVEYDENHUOLLOSSA KOROSTUVIA KYSYMYKSIÄ (koko luku)

LÄÄKÄRI JA YHTEISKUNTA (koko luku)

TERVEYDEN EDISTÄMINEN JA SAIRAUKSIEN ENNALTAEHKÄISY (vain seuraavat kappaleet):

- Terveyden edistäminen ja terveysneuvonta

- Rokotusten etiikka

LÄÄKÄRI JA PROFESSIO (koko luku)

LÄÄKÄRI, POTILAS JA KOLMAS OSAPUOLI (vain seuraavat kappaleet):

- Yksityinen ja julkinen terveydenhuolto
- Lääkärin esteellisyys
- Lääkäri lausunnonantajana
- Lääkäri ja teollisuus
- Lääkäripalvelujen markkinointi
- Vakuutuslääketiede

KOULUTUS JA TUTKIMUS (koko luku)

Hammaslääkäriliiton eettiset ohjeet.

(löydettävissä: <https://www.hammaslaakariliitto.fi/fi/tyoelama/hammaslaakarini-etikka/eettiset-ohjeet#.X34ImpCP42w>)

Hammaslääkärin vala.

(löydettävissä: <https://www.hammaslaakariliitto.fi/fi/tyoelama/hammaslaakarini-etikka/eettiset-ohjeet#Hammaslaakarini%20vala>)

Lääkäriliiton ohjeet:

- Sosiaalinen media. (löydettävissä <https://www.laakariliitto.fi/laakarini-tietopankki/kuinka-toimin-laakarini/sosiaalinen-media/>)
- Sähköinen viestinvaihto potilas-lääkärisuhteessa. (löydettävissä <https://www.laakariliitto.fi/laakarini-tietopankki/kuinka-toimin-laakarini/sahkoinen-viestinvaihto-potilas-laakari-suhteessa/>)
- Lääkärintodistuksen kirjoittaminen pois lukien laajat todistukset, 3. Terveyttä, toimintakykyä ja soveltuvuutta koskevat todistukset, 4. Työkykyä koskevat todistukset. (löydettävissä: <https://www.laakariliitto.fi/laakarini-tietopankki/kuinka-toimin-laakarini/laakarintodistuksen-kirjoittaminen/>)

Lehtonen L, Lohiniva-Kerkelä M, Pahlman I. Terveys oikeus. Talentum Pro, Helsinki 2015

Luvut:

Johdanto

- 1 Julkinen terveydenhuolto (ei Mielenterveyslaki)
- 2 Yksityinen terveydenhuolto (ei Työterveyshuoltolaki)
- 3 Terveydenhuollon ammattihenkilöt
- 4 Potilaan oikeudet
- 5 Potilasasiakirjat
- 6 Salassapito- ja vaitiolovelvollisuus
- 7 Lääketieteelliset erityiskysymykset (ei Kudoslaki, Biopankkilaki, Hedelmöityshoitolaki)
- 8 Potilaan oikeusturva
- 9 Tulevaisuuden näkymiä

Lait ja asetukset (löydettävissä: <http://www.finlex.fi>, ajantasainen lainsäädäntö)

- Suomen perustuslaki (731/1999). Luku 2 Perusoikeudet.
- Terveydenhuoltolaki (1326/2010)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)
- Laki terveydenhuollon ammattihenkilöstöistä (559/1994)
- Asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä (5654/1994)
- Potilasvakuutuslaki (948/2019)
- Laki yksityisestä terveydenhuollosta (152/1990)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)

- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista (94/2022)
- Terveystietosuojelulaki ja -asetus (763/1994, 1280/1994)
- Tartuntatautilaki ja -asetus (1227/2016, 146/2017)
- Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011)
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus lääkkeen määräämisestä (1088/2010)
- Tietosuojalaki (1050/2018)

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (GDPR) (2016/679) (EUR-Lex). Artiklat 1-9, 12-17, 20, 24-26, 28,31, 37-39. (löydettävissä: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A32016R0679>)

Resepti-palvelu terveydenhuollolle (löydettävissä: <https://www.kanta.fi/ammattilaiset/resepti-terveydenhuollolle>)

- Lääkkeen määrääminen
- Reseptin korjaus, lukitus ja mitätöinti
- Reseptin uudistaminen
- Resepti ulkomailla